

Temesi Mihálynak Ajkarendek német nyelvjárásának tudományos igényű feldolgozásáért, írott és hangzó anyagban történt bemutatásáért, megörökítéséért „Német Nemzetiségért” díszoklevél kitüntetés adományozását javasolom Ajka Város Német Nemzetiségi Önkormányzata nevében.

Temesi Mihály, születési neve Törtl Mihály 1945. december 25-én született Ajkarendeken, sváb földműves családban. Mindig büszke volt ajkarendeki gyökereire, és német nemzetiségi származására. Az ajkai német dialektus náluk otthon a családban valószínűleg a kommunikáció nyelve volt, hiszen az ajkai Bródy Imre Gimnáziumban heti 2 óra némettanulással olyan szinten elsajátította a nyelvet, hogy a tanulmányait Budapesten a Külkereskedelmi Főiskola levelező fordító szakán folytathatta. A főiskolán a külkereskedelmi szaktárgyak mellett német és angol nyelvből szakmai anyaggal bővített felsőfokú államvizsgát tett. A tanulmányai befejezése után a Konzumex Külkereskedelmi Vállalatnál kapott állást, mint külkereskedelmi üzletkötő. Az idegennyelv-tudását a 70-es évek elején további két nyelvvvel bővítette. Olaszból és spanyolból tett le szakmai anyaggal bővített felsőfokú államvizsgát, majd esti tagozaton szerzett a Marx Károly Közgazdasági Egyetem Külkereskedelmi szakán közgazdász diplomát.

1980-1986 között Mexikóvárosban a Magyar Nagykövetség mellett működő Kereskedelmi Kirendeltség diplomata beosztású titkáráként dolgozott. A külszolgálatára lejárta után visszatért a korábbi vállalatához, ahol több vezető beosztás után a vállalat vezérigazgatója volt 1990-1992 között. 1992-1997 között Madridban a Magyar Nagykövetség mellett működő Kereskedelmi Kirendeltség vezetője, diplomata beosztású kereskedelmi tanácsosa volt. 1997 után nyugdíjba vonulásáig 2008-ban a saját tulajdonú cégeiben dolgozott ügyvezetőként.

Nyelvek tanulása, mélyebb megismerése; történetüktől kezdve a hang- és alaktani rendszerük tanulmányozásáig mindig is kedvenc időtöltése volt. ebből egyenesen következett elhatározása, hogy megírja szülőfaluja német nyelvjárásának hangtörténetét és szótárát, megmentendő az utókor számára.

A nyugdíjas éveiben kitartó munkával, fáradhatatlanul, nagy lelkesedéssel látott hozzá a gyűjtőmunkához, meglátogatva azokat, akiknek még a vérében van a sváb nyelv, így az autentikus tájszólási kiejtés ellenőrzésében nagy segítséget adtak. Ajkarendek német nyelvjárását egyre kevesebben beszélik élő nyelvként. Temesi Mihály komoly munkával, szorgalommal és elhivatottsággal örökítette meg az utókor számára az egykor kommunikációs eszközként szolgáló nyelvet, amely e nélkül a feledés sorsára jutott volna. A szótár 6799 szót és kifejezést tartalmaz.

Az utolsó időben több Veszprém megyei községben is kiadásra került a helyi német nyelvjárás írásos rögzítése, de a hang-és alaktant, valamint szókincset rögzítő tudományos igényű dokumentummal csak Ajkarendek rendelkezik Temesi Mihály munkájának köszönhetően.

Ajka, 2022. 06.14.

Törtl János

Törtl János
elnök

